

Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

СИЛАБУС
курсу «Правові механізми запобігання змінам клімату»

Назва курсу	Правові механізми запобігання змінам клімату
Адреса викладання курсу	79000, Львів, вул. Січових стрільців,14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, право
Викладачі курсу	Ващишин Марія Ярославівна, д. ю. н., професор.
Контактна інформація викладачів	Mary.vashchyshyn@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Онлайн-консультації: - обговорення та затвердження запитань, обговорення практичних задач, аналіз творчих завдань Консультації в день проведення лекцій/практичних занять.
Сторінка курсу	http://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-soc-prava
Інформація про курс	<p>Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні практичні та теоретичні знання, необхідні для завершального етапу засвоєння курсу права доквілля. У курсі представлено огляд міжнародно-правових стандартів та національних інструментів, наукових концепцій та правозастосовчу практику з метою вирішення практичних завдань у сфері запобігання змінам клімату. Юридичні механізми запобігання кліматологічним змінам є формою реалізації охоронної функції екологічного права щодо відвернення глобальної екологічної катастрофи і гарантією захисту екологічних прав громадян, зокрема права на безпечне для життя і здоров'я доквілля. Нормативну базу у цій сфері формують міжнародно-правові норми, які визначають види та зміст екологічних інструментів, спрямованих на зниження викидів парникових газів, а також встановлюють обов'язки держав дотримуватися їх у внутрішній екологічній та енергетичній політиці, а також забезпечувати належний контроль у сфері спеціального природокористування, транспорту, традиційного сільськогосподарського виробництва.</p> <p>Глобальне потепління, спричинене викидами парникових газів, загрожує настанням екологічних ризиків опустелювання, танення льодовиків, повеней, тайфунів, зміщення кліматичних поясів, зниження і втрати врожайності, що зумовить велику кількість кліматичних біженців, голод, бідність та інші негативні соціально-економічні наслідки для людства. Все це вже відбувається зараз і частота таких подій кардинально зростає, якщо не вживати радикальних заходів і не протидіяти кліматологічним змінам, допоки цей процес стане незворотнім. Міжнародно-правові інструменти запобігання змінам клімату повинні бути належним чином імplementовані у національне законодавство і практично втілюватися як у екологічних та енергетичних стратегіях держав, так і в розвитку децентралізованої відновлюваної енергетики, органічному землеробстві, сталому лісовому господарстві, втіленні програм сучасної мобільності тощо. Адаптація до зміни клімату - процес, спрямований на зменшення вразливості чи забезпечення стійкості соціо-екологічних систем та інфраструктури до впливу зміни клімату з метою пристосування до нових кліматичних умов, запобігання (зменшення) негативним наслідкам зміни клімату</p>

	Ці концепції можна і потрібно втілювати, не порушуючи права людини та принципи демократії. Тож професійна підготовка юриста в умовах сьогодення потребує оволодіння глибокими знаннями щодо природи, сутності екологічних ризиків, зумовлених загрозою глобального потепління, наявних інструментів запобігання кліматологічним змінам, правилами їх застосування в процесі спеціального природокористування на засадах сталого розвитку з метою реалізації не тільки конституційного права на безпечне для життя і здоров'я довкілля, але й захисту довкілля загалом як умови життя на планеті..
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Правові механізми запобігання змінам клімату» є завершальною нормативною дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для освітньої програми «Магістр» , яка викладається в 1 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Правові механізми запобігання змінам клімату» є набуття здобувачем вищої освіти у процесі з'ясування проблем правозастосування у сфері екологічного та енергетичного права навиків щодо розв'язання комплексних проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Курс «Правові механізми запобігання змінам клімату» спрямований на поглиблене вивчення системи норм, які забезпечують дієві механізми та гарантії запобігання змінам клімату та недопущення глобального потепління понад 1,5 градуси. Під час вивчення даного курсу студенти опанують сучасні підходи до визначення екологічної шкоди, завданої довкіллю і забезпечення гарантій захисту екологічних прав громадян, а також вивчать сучасні альтернативні варіанти провадження господарської діяльності, що не загрожує кліматологічним змінам.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміна курсу: альтернативи кліматичній катастрофі. Як збудувати світле майбутнє у світі 1,5 *С. Київ. 2016. 2. Ernsting, Almuth; Munnion, Oliver (2015): Last Ditch Climate Option or Wishful Thinking? Bioenergy with Carbon Capture and Storage. Biofuelwatch: http://bit.ly/2ea0Wib 3. Екологічне право: Навчальний посібник / За редакцією к. ю. н., доцента Устименко Т.П. – К.: Алерта, 2016. – 290 с. 4. Право довкілля (екологічне право) : навч. посібник для студ. ВНЗ / [Пилипенко П. Д., Федорович В. І., Ващишин М. Я. та ін.]; за ред. П. Д. Пилипенка. – К. : Ін Юре, 2010. – 400 с. 5. Екологічне право України : навчальний посібник / за ред.. проф..І.І.Каракаша, д.ю.н. Т. Є. Харитоновой, к.ю.н. .А. І. Черемнової; вид. 1-е. Одеса : Гельветика, 2018. 408 с. 6. Перехід України на відновлювану енергетику до 2050 року / О. Дячук, М. Чепелев, Р.Подолець, Г. Трипольська та ін.; за заг. ред.. Ю.Огаренка та О.Алієвої // Пред-во Фонду ім..Г.Бьоля в Україні. – Київ : Вид-во ТОВ «АРТ КНИГА», 2017. – 88 с. 7. Микієвич М. М., Андрусевич Н. І., Будякова Т. О. Європейське право навколишнього середовища. Навчальний посібник. Львів, 2004. – 256 с. 8. Медведєва М, Теоретичні та практичні аспекти реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин. – К.: «Фенікс», 2012. – 484 с. 9. Aldrou, K.K.A.R., Vashchyshyn, M., Senyk, P., Paslavaska, N., & Lepish, N. (2023). Administrative and legal factors influencing the formation of sustainable development of the region in a changing external environment. Social & Legal Studios, 6(4), 18-27. doi: 10.32518/sals4. 2023.18. 10. Варуха А. Огляд підходів з оцінки екосистемних послуг через призму їхнього застосування для визначення збитків, завданих військовими діями рф на території України. Львів : Компанія «Манускрипт», 2022. 56 с. 11. Ващишин М. Проблеми та перспективи реформування державного екологічного контролю в Україні. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XXX звітної науково-практичної конференції (7–8 лютого 2024 р.). Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2024. С. 296-298. 12. Ващишин М. Передумови формування концепції сталого розвитку та її відображення у стратегії державної екологічної політики України. <i>Цілі сталого розвитку в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку</i>: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя-Львів-Одеса-Ужгород-Харків-Чернівці, 27 жовтня 2023 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С.243-247. 13. Ващишин М. Я. Сучасна екологічна політика України у сфері охорони атмосферного повітря: євроінтеграційний контекст. «Концепт Природи у сучасному праві» : науково-методологічні

питання розвитку екологічного, земельного, аграрного та інших галузей права. (Київ, 26 травня 2023 р.). Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Концепт Природи в сучасному праві»: науково-методологічні питання розвитку екологічного, земельного, аграрного та інших галузей права»: збірник тез наукових доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої світлій пам'яті Марії Василівни Краснової (26 травня 2023 ро ку) / За ред. Т. Г. Ковальчук, к.ю.н., доц. та Е. В. Позняк, к.ю.н., доц. — Київ : Талком, 2023. — 202 с. С. 27-31.

14. Ващишин М. Правова охорона атмосферного повітря в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми земельного, аграрного та екологічного права в умовах сучасних викликів і загроз : матеріали круглого столу, присвяченого 100-річчю з дня народження проф. Вовка Ю. О. (Харків, 12 травня 2023 р.). Харків : Право, 2023. С. 33-37.
15. Ciechanowicz-McLean J., Globalne prawo srodowiska: podstawowe zagadnienia (Wydawnictwo Uniwersytetu Gdanskiego. Gdansk, 2021. – 166 s.
16. Pope Francis (2015): Encyclical letter Laudato Si. On care for our common home. <http://bit.ly/1Guip1l>

Законодавство:

17. Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату. 1992. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_044#Text
18. Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_801#Text
19. Закон України «Про основні засади державної кліматичної політики від 8 жовтня 2024 року № 3991-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3991-20#Text>
20. Паризька Угода 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161#Text
21. Закон України «Про альтернативні джерела енергії» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 24, ст.155 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-15#Text>
22. Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення. Закон України; від 16.07.2024 № 3855-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-20#Text>
23. Закон України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2020, № 22, ст.150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/377-20#Text>
24. Водний кодекс України від 6 червня 1995 року // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - N 24. - Ст. 189.
25. Закон України «Про нафту і газ» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 50, ст.262 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2665-14#Text>
26. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 36, ст.275 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19>
27. Закон України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
28. Закон України “Про управління відходами” від 20 червня 2022 року № 2320-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text>
29. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” від 24 лютого 1994 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - N 27. - Ст. 218.
30. Закон України “Про Загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами” від 14 вересня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. – 2000. - N 44. - Ст. 374.
31. Закон України “Про охорону атмосферного повітря” від 16 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - N 50. - Ст. 678.
32. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 25 червня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - N 41. - Ст. 546.
33. Закон України “Про пестициди і агрохімікати” від 2 березня 1995 року // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - N 14. - Ст. 91.
34. Закон України “Про приєднання України до Міжнародної конвенції про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення нафтою” від 4 липня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - N 35. - Ст. 260.
35. Закон України “Про ратифікацію Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля” від 6 липня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - N 34. - Ст. 296.

36. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року // Урядовий кур'єр. – 2001. – 25 листопада.
37. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
38. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - N 30. - Ст. 141.
39. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - N 25-26. - Ст. 131.
40. Лісовий кодекс України від 21 січня 2006 року // Відомості Верховної Ради України. – 2006. - N 17. - Ст. 99.
41. Постанова Кабінету Міністрів України N 554 від 27.07.1995 «Про перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку»
42. Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів; Закон від 31.05.2007 № 1103-V
43. Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання; Закон від 14.01.1998 № 15/98-ВР
44. Про об'єкти підвищеної небезпеки; Закон від 18.01.2001 № 2245-III
45. Про питну воду та питне водопостачання; Закон від 10.01.2002 № 2918-III
46. Про поводження з радіоактивними відходами; Закон від 30.06.1995 № 255/95-ВР
47. Про зону надзвичайної екологічної ситуації. Закон України від 13 липня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – №42. – 2000. – Ст. 348.
48. Про оцінку впливу на довкілля. Закон України від 23 травня 2017р. // Відомості Верховної Ради України. – 2017. - № 29. - Ст. 315
49. Про стратегічну екологічну оцінку Закон України від 20 березня 2018р. // Відомості Верховної Ради України. – 2018. - № 16. - Ст. 138
50. Про екологічну мережу України. Закон України від 24 червня 2004 // Відомості Верховної Ради України, 2004, № 45.
51. Про екологічний аудит. Закон України від 24 червня 2004 // Відомості Верховної Ради України, 2004, № 45.
52. Методика розрахунку неорганізованих викидів забруднюючих речовин або суміші таких речовин в атмосферне повітря внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану та визначення розмірів завданої шкоди, наказ Міндовкілля від 13.04.2022 № 175. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-22#Text>
53. Положення про деякі питання функціонування сервісу фіксації фактів заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок надзвичайних ситуацій, подій, збройної агресії Російської Федерації “ЕкоЗагроза”. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.08/2023 р. № 783. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-2023-%D0%BF#Text>
54. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність”: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/605-2017-%D1%80#Text>
55. Про затвердження плану заходів з реалізації кліматичної політики України в рамках участі в глобальній ініціативі із скорочення викидів метану “Global Methane Pledge”: Розпорядження КМУ від 7 липня 2023 р. № 607-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/607-2023-%D1%80#Text>
56. Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках: Розпорядження КМУ від 30 травня 2024 р. № 483-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2024-%D1%80#Text>

Тривалість курсу

120 год.

Обсяг курсу

32 годин аудиторних занять. З них 16 години лекцій, 16 годин практичних занять та 88 годин самостійної роботи

Очікувані результати навчання

Після завершення цього курсу студент буде :

1. Знати:

Формування програмних компетентностей

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів

навчання:

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації про загрози кліматичних змін з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо впровадження відновлюваних джерел енергії.

Фахові компетентності:

- **СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості в процесі застосування інституту спеціального природокористування та впровадження альтернативної енергетики.**

- **СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення щодо впровадження альтернативної енергетики, давати розгорнуту юридичну аргументацію в процесі оцінки впливу на довкілля.**

- **СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці екологічних ризиків та правозастосовній діяльності в процесі спеціального природокористування .**

- **СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування щодо дозвільної системи в енергетичній сфері, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.**

2. Вміти -

Програмні результати навчання:

▪ **Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо ризиків та сутності кліматологічних змін, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо запровадження інструментів запобігання змінам клімату на основі міжнародно-правових стандартів.**

▪ **Використовувати передові знання, зокрема щодо відновлюваної енергетики, а також методики їх впровадження у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права, зокрема права власності на природні ресурси та договірних засадах природокористування.**

▪ **Проводити порівняльно-правовий аналіз ефективних механізмів запобігання змінам клімату у інших державах, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.**

▪ **Аналізувати та оцінювати практику застосування інструментів запобігання змінам клімату та їх ефективність у процесі спеціального природокористування, в агросфері та в сучасних формах мобільності завдяки системі екологічного контролю, екологічного моніторингу, проведенні оцінки впливу на довкілля.**

▪ **Інтегрувати необхідні знання екологічного права та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності, зокрема у сфері правосуддя, адвокатури права на безпечне для життя і здоров'я довкілля, дозвільній системі у сфері спеціального природокористування, юридичному супроводі суб'єктів спеціального природокористування.**

Ключові слова

Глобальне потепління; природні ресурси; раціональне природокористування; клімат; альтернативна енергетика; органічне землеробство; охорона довкілля

Формат курсу

- Очний
- Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем

СХЕМА КУРСУ

Тиждень / год

Тема, план, короткі тези

Форма діяльності

Ма те

		(заняття) / Формат	ріа ли / Лі те ра ту ра, рес урс и в інт ер не ті	
Тижд. 1 / 2 акад. год.	Тема 1. Поняття та правові засади запобігання змінам клімату <ul style="list-style-type: none"> - Поняття клімату та його значення - Ризики кліматологічних змін - Соціально-економічні наслідки змін клімату - Екологічні наслідки змін клімату - 	Лекція	Презентація	Переклад
Тижд. 2 / 2 акад. год.	Тема 1. Поняття та правові засади запобігання змінам клімату	Практичне заняття	Аналіз електронних ресурсів	
Тижд. 3 / 2 акад. год.	Тема 2. Джерела правового регулювання запобігання змінам клімату <ul style="list-style-type: none"> - Рамкова конвенція змін клімату (РКЗК) - Кіотський протокол до РКЗК - Паризька угода - Кліматологічні стратегії ЄС 	Лекція	Презентація	Переклад
Тижд. 4 / 2 акад. год.	Тема 2. Джерела правового регулювання запобігання змінам клімату <ul style="list-style-type: none"> - Національне законодавство України про запобігання змінам клімату - Виконання Україною Кіотського протоколу - Національний внесок України згідно Паризької угоди 	Лекція	Презентація	Переклад
Тижд. 5 / 2 акад. год.	Тема 2. Джерела правового регулювання запобігання змінам клімату	Практичне заняття	Вирішення	місце

			я пр ак ти чн их зав да нь	
Тижд. 6 / 2 акад. год.	Тема 2. Джерела правового регулювання запобігання змінам клімату	Практичне заняття	Ви рі ше нн я пр ак ти чн их зав да нь	но пра т т
Тижд. 7 / 2 акад. год.	Тема 3. Правові інструменти запобігання змінам клімату -екологічні квоти --зелені технології -торгівля викидами - проекти спільного впровадження - механізми чистого розвитку	Лекція	Пр езе нт аці я	Пе пре рек л
Тижд. 8 / 2 акад. год.	Тема 3. Правові інструменти запобігання змінам клімату - Лісорозведення - Збереження водно-болотних угідь	Лекція	Пр езе нт аці я	Пе пре рек л
Тижд. 9 / 2 акад. год.	Тема 3. Правові інструменти запобігання змінам клімату	Практичне заняття	Ви рі ше нн я пр ак ти чн их зав да нь	но пра т т
Тижд. 10 / 2 акад. год.	Тема 4. Правові засади альтернативної енергетики - Види відновлюваних джерел енергії - Зелені тарифи на альтернативні джерела енергії - Вітрова енергетика - Сонячна енергетика - Гідроенергетика - біоенергетика	Лекція	Пр езе нт аці я	Пе пре рек л

Тижд. 11 / 2 акад. год.	Тема 4. Правові засади альтернативної енергетики	Практичне заняття	Презентація	Переклад
Тижд. 12 / 2 акад. год.	Тема 4. Правові засади альтернативної енергетики	Практичне заняття	Вирішення кейсів	Переклад
Тижд. 13 / 2 акад. год.	Тема 5. Правові засади запобігання змінам клімату в агросфері - Юридичні вимоги до органічного землеробства - Виробництво біомаси .	Лекція	Презентація	Переклад
Тижд. 14 / 2 акад. год.	Тема 5. Правові засади запобігання змінам клімату в агросфері	Практичне заняття	Вирішення кейсів	но пра т п
Тижд. 15 / 2 акад. год.	Тема 6. Альтернативні види транспорту - Обмеження використання автомобілів з традиційними двигунами - Підтримка електротранспорту та інших видів сучасної мобільності	Лекція	Вирішення практичних завдань	но пра т п
Тижд. 16 / 2 акад. год.	Тема 6. Альтернативні види транспорту	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань	но пра т п

<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Залік в кінці семестру Письмовий модульний контроль</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з теорії держави та права, екологічного права, адміністративного права, цивільного права, достатніх для сприйняття категоріального апарату дисципліни «Правові механізми запобігання змінам клімату», розуміння джерел правового регулювання.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Перезентація, лекції, колаборативне навчання (форми- групові проекти, спільні розробки), проектно-орієнтоване навчання, дискусія.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання знань здобувача здійснюється за 100-бальною шкалою:</p> <ul style="list-style-type: none"> -максимальна кількість балів при оцінюванні знань здобувачів з дисципліни, яка завершується заліком, становить за поточну успішність 50 балів, на іспиті – 50 балів; -при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів за різними системами. <p>Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Роботи студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять приклади можливої академічної недоброчесності, виявлення ознак якої є підставою для незарахування роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять Відвідування практичних занять є обов'язковим У випадку пропуску заняття, студент опрацьовує матеріал самостійно і відпрацьовує пропущене заняття в індивідуальному порядку. Студенти зобов'язані дотримуватись усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за результатами відповідей на практичних заняттях, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховується присутність студента на практичних заняттях та активність студента, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання на модуль .</p>	<p>Клімат як об'єкт правової охорони.</p>

	Міжнародно-правові стандарти запобігання змінам клімату.
	Рамкова конвенція ООН про зміни клімату
	Киотський протокол до РКЗК.
	Паризька угода та її значення для запобігання кліматологічним змінам.
	Органічне землеробство як інструмент запобігання змінам клімату
	Юридичні стимули до впровадження відновлюваних джерел енергії
	Альтернативний транспорт, що не здійснює викиди вуглецю.
	Правове забезпечення лісорозведення
	Ліберальний сценарій запобігання кліматологічним змінам
	Революційний сценарій запобігання кліматологічним змінам .
	Гідроенергетика
Національна стратегія запобігання змінам клімату.	
Кліматологічна політика Європейського Союзу.	
Соціально-економічні загрози від глобального потепління	
Екологічні загрози від глобального потепління	
Правові інструменти мінімізації кліматологічних змін	
Вітрова енергетика	
Сонячна енергетика	
Біоенергетика	
Зелені тарифи виробникам альтернативної енергії	
Адаптація до змін клімату.	